

Dopravní podnik
hlavního města Prahy

SMĚRNICE 25-2012-01

Provádění dechových zkoušek na alkohol, zkoušek na jiné návykové látky a postup při pozitivním výsledku zkoušky provedené u zaměstnanců DP

Účinnost od:	8. března 2013
Závaznost:	všechny útvary DP
Zrušuje se:	SM 25-2012-00
Zpracovatel:	600310 - Bc. Jaroslav Lukeš
Spolupracující útvary:	- - -
Schvalovatel:	Bc. Pavel Richter, bezpečnostní ředitel

Účel

Postup při zjišťování, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. V rámci důsledné kontroly dodržování ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zejména ustanovení § 106 odst. 4 písm. c) a i), s odvoláním na Pracovní řád a k zajištění jednotného postupu při zjišťování, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, stanovuje tato norma pravidla postupu při pozitivním výsledku zkoušky nebo při jejím odmítnutí.

Obsah

1	SEZNAM ZKRATEK A DEFINIC	2
1.1	Zkratky.....	2
1.2	Definice	2
2	POSTUP PŘI PROVÁDĚNÍ ZKOUŠEK NEBO PŘI JEJICH ODMÍTNUTÍ	2
2.1	Postup při orientační dechové zkoušce odborným měřením, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu.....	2
2.2	Postup při orientační dechové zkoušce orientačním měřením, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu.....	3
2.3	Postup při orientačním vyšetření, zda zaměstnanec není pod vlivem návykové látky.....	4
2.4	Odborné lékařské vyšetření	4
2.5	Všeobecná ustanovení.....	4
3	POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ K ZAJIŠTĚNÍ ÚČINNOSTI VÝŠE UVEDENÝCH USTANOVENÍ.....	5
3.1	zaměstnanci uvedeni v Pracovním řádu	5
3.2	vedoucí útvaru 600300.....	5
3.3	vedoucí zaměstnanci kontrolovaných zaměstnanců	5
3.4	všichni zaměstnanci DP provádějící kontroly na alkohol a jiné návykové látky.....	5
3.5	všichni vedoucí zaměstnanci	5
4	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	5
4.1	Související dokumenty	5
4.2	Formuláře	6
4.3	Přílohy	6
	PŘÍLOHA Č. 1	7

1 Seznam zkratk a definic

Níže uvedené zkratky a definice jsou platné pro metodiku zpracovanou touto normou.

1.1 Zkratky

SQL.....Structured Query Language (strukturovaný dotazovací jazyk)

1.2 Definice

útvár 100410..... odd. Dopravní dozor

útvár 100420..... odd. Řízení provozu

útvár 500300..... odbor **Péče o zaměstnance**

útvár 600120..... odd. Bezpečnost a ochrana majetku

útvár 600130..... odd. BOZP

útvár 600200..... Hasičský záchranný sbor

útvár 600300..... odbor Kontrola

útvár 900200..... odbor Právní

útvár 900300..... odbor Interní audit

2 Postup při provádění zkoušek nebo při jejich odmítnutí

Typové postupy jednotlivých měření jsou uvedeny v následujících odstavcích této normy.

2.1 Postup při orientační dechové zkoušce odborným měřením, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu

- a) Kontrolující zaměstnanec použije ke zjištění analyzátor alkoholu v dechu splňující podmínky stanovené zvláštním právním předpisem¹ (Seznam analyzátorů alkoholu v dechu – viz [příloha č. 1](#)).
- b) Při používání analyzátoru se zaměstnanec vykonávající kontrolu řídí návodem k obsluze.
- c) Při přípravě odborného měření kontrolující zaměstnanec provede vizuální prohlídku a kontrolu technického stavu analyzátoru. Zjistí, zda je analyzátor opatřen platnou ověřovací nálepkou s datem příštího ověření, má nastavení data a času odpovídajícího skutečnosti a nevykazuje-li při zapnutí chybová hlášení.
- d) Testování osoby na konzumaci alkoholu je možné po uplynutí 15 minut od posledního požití alkoholu. Během doby testování daná osoba nesmí kouřit, jíst a pít jakékoliv tekutiny. Tabákový nebo jiný kouř přítomný v dechu testované osoby, může poškodit měřicí systém analyzátoru alkoholu v dechu a způsobit nepřesné měření, a proto je testování osoby možné až po uplynutí nejméně 3 minut od skončení kouření.
- e) Před provedením odborného měření je kontrolující zaměstnanec povinen poučit ústně kontrolovaného zaměstnance ve smyslu předešlého odstavce. Vzhledem k tomu, že odborné měření spočívá v dechové zkoušce provedené analyzátozem dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem¹, odborné lékařské vyšetření se neprovede.
- f) V případě, že kontrolovaný zaměstnanec tento způsob odborného měření odmítne, kontrolující zaměstnanec jej vyzve, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření.
- g) Vzhledem k měřicímu principu přístroje a vyloučení podezření na zbytkový alkohol v ústní dutině (a pokračující intenzivní resorpci alkoholu do organismu) je nutné při pozitivních zkouškách na alkohol (na displeji přístroje se zobrazí číselná hodnota větší než 0,00) měření minimálně jednou zopakovat po uplynutí 5 minut. Pro každé odborné měření je nutné použít nový náustek. Aby bylo možné výsledek brát jako akceptovatelný, nesmí mezi výsledky obou měření být rozdíl větší než 10 %. U každého měření v aktivním režimu je třeba zaznamenat datum, čas měření a naměřenou číselnou hodnotu včetně měřicí jednotky (mg/L nebo ‰).
- h) Pozitivní výsledky jednotlivých dechových zkoušek kontrolující zaměstnanec neprodleně vytiskne a každý výtisk nechá podepsat kontrolovaným zaměstnancem. Odmítne-li kontrolovaný zaměstnanec výsledek odborného vyšetření podepsat, poznamená kontrolující zaměstnanec tuto skutečnost na samotném výtisku. Zároveň kontrolující zaměstnanec vždy vyhotoví dvojmo „Zápis o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol“, jehož nedílnou součástí jsou všechny výtisky výsledků odborných měření seřazených v časové ose.

- i) Jedná-li se o zaměstnance podléhajícího dispečerskému řízení, nahlásí pozitivní výsledek zkoušky kontrolující zaměstnanec neprodleně příslušnému dispečinku (telefonicky, radiostanicí), u ostatních zaměstnanců neprodleně informuje přímého nadřízeného vedoucího zaměstnance.
- j) Vedoucí směny příslušného dispečinku předá informaci o pozitivním výsledku zkoušky neprodleně telefonicky útvaru 100420.
- k) Pokud je pozitivní výsledek zjištěn u řidiče nebo strojvedoucího, který bezprostředně před kontrolou řídil motorové nebo drážní vozidlo a došlo-li ke splnění všech výše uvedených podmínek odborného měření, zajistí kontrolující zaměstnanec vyhotovení 2 ks originálů „Zápisu o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol“, oba stejnopisy opatří příslušným počtem výtisků výsledků odborných měření (dechových zkoušek). V těchto případech předá vedoucí kontrolujícího útvaru nejpozději následující pracovní den útvaru 600300 jeden originál „Zápisu o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol“, jehož nedílnou součástí jsou všechny výtisky výsledků odborných měření seřazených v časové ose. Útvar 600300 následně postoupí výsledky odborného měření podle výše naměřených hodnot příslušným orgánům MHMP nebo Policie ČR.
- l) U řidiče nebo strojvedoucího, který bezprostředně před kontrolou řídil motorové nebo drážní vozidlo a následně odmítne provedení odborného měření (dechové zkoušky) a zároveň odmítne provedení odborného lékařského vyšetření, zajistí kontrolující zaměstnanec asistenci Policie ČR (pokud zaměstnanec podléhá dispečerskému řízení, bude asistence zajištěna pomocí příslušného dispečinku), které předá celý případ k vyřízení.

2.2 Postup při orientační dechové zkoušce orientačním měřením, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu

- a) Při dechové zkoušce pomocí analyzátoru, který nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, popřípadě využitím jednorázových detekčních pomůcek, postupuje kontrolující zaměstnanec podle návodu výrobce analyzátoru, popřípadě detekční pomůcky.
- b) Testování osoby na konzumaci alkoholu je možné po uplynutí 15 minut od posledního požití alkoholu. Během doby testování daná osoba nesmí kouřit, jíst a pít jakékoliv tekutiny. Tabákový nebo jiný kouř přítomný v dechu testované osoby, může poškodit měřicí systém analyzátoru alkoholu v dechu a způsobit nepřesné měření, a proto je testování osoby možné až po uplynutí nejméně 3 minut od skončení kouření.
- c) Před provedením orientačního měření je kontrolující zaměstnanec povinen poučit ústně kontrolovaného zaměstnance ve smyslu předešlého odstavce.
- d) V případě pozitivní zkoušky na alkohol je možné zvolit tři následující postupy:
 - da) je možné následně zajistit odborné měření a postupovat podle dle bodu 2.1,
 - db) zaměstnanec provádějící kontrolu vyzve kontrolovaného zaměstnance, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření,
 - dc) u řidiče nebo strojvedoucího, který bezprostředně před kontrolou řídil motorové nebo drážní vozidlo a následně odmítne postupy dle odst. da) a db), zajistí kontrolující zaměstnanec asistenci Policie ČR (pokud zaměstnanec podléhá dispečerskému řízení bude asistence zajištěna pomocí příslušného dispečinku), které předá celý případ k vyřízení.
- e) Při pozitivním výsledku orientačního měření na alkohol kontrolující zaměstnanec vždy dvojmo vyhotoví „Zápis o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol“.
- f) Jedná-li se o zaměstnance podléhajícího dispečerskému řízení, nahlásí pozitivní výsledek zkoušky kontrolující zaměstnanec neprodleně příslušnému dispečinku (telefonicky, radiostanicí), u ostatních zaměstnanců neprodleně informuje přímého nadřízeného vedoucího zaměstnance.
- g) Vedoucí směny příslušného dispečinku předá informaci o pozitivním výsledku zkoušky neprodleně telefonicky útvaru 100420.
- h) Pokud je pozitivní výsledek zjištěn u řidiče nebo strojvedoucího, který bezprostředně před kontrolou řídil motorové nebo drážní vozidlo a došlo-li následně ke splnění všech výše uvedených podmínek odborného měření, popřípadě byl-li výsledek odborného lékařského vyšetření s pozitivním výsledkem, zajistí vedoucí kontrolujícího útvaru nejpozději následující pracovní den předání jednoho originálu „Zápisu o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol“ útvaru 600300, jehož nedílnou součástí jsou všechny výtisky výsledků odborných měření seřazených v časové ose, popř. i výsledek odborného lékařského vyšetření zdravotnického zařízení (viz [příloha č. 1](#)). Útvar 600300 následně postoupí výsledky odborného měření nebo odborného

lékařského vyšetření podle výše naměřených hodnot příslušným orgánům MHMP nebo Policie ČR.

2.3 Postup při orientačním vyšetření, zda zaměstnanec není pod vlivem návykové látky

- a) Při orientační zkoušce, zda není zaměstnanec pod vlivem návykové látky, postupuje kontrolující zaměstnanec vždy podle návodu výrobce testeru na návykové látky.
- b) Při přípravě orientačního měření kontrolující zaměstnanec provede vizuální prohlídku a kontrolu technického stavu obalu testeru na návykové látky. Zjistí, zda test na návykové látky má platnou lhůtu použitelnosti uvedenou na obalu a není jakkoliv poškozen.
- c) V případě použití testeru na návykové látky napíše kontrolující zaměstnanec jméno, osobní číslo a datum zkoušky na test (pokud to test umožňuje).
- d) Při pozitivním výsledku testu na návykové látky vyzve zaměstnanec provádějící kontrolu kontrolovaného zaměstnance, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření.
- e) Při pozitivním výsledku testu na návykové látky kontrolující zaměstnanec sepíše vždy „Zápis o provedení/odmítnutí zkoušky na návykové látky“.
- f) Jedná-li se o zaměstnance podléhajícího dispečerskému řízení, nahlásí pozitivní výsledek zkoušky kontrolující zaměstnanec neprodleně příslušnému dispečinku (telefonicky, radiostanicí), u ostatních zaměstnanců neprodleně informuje přímého nadřízeného vedoucího zaměstnance.
- g) Vedoucí směny příslušného dispečinku předá informaci o pozitivním výsledku zkoušky neprodleně telefonicky útvaru 100420.
- h) Pokud je pozitivní výsledek testu na návykové látky zjištěn u řidiče nebo strojvedoucího, který bezprostředně před kontrolou řídil motorové nebo drážní vozidlo, nebo tento řidič provedení testu na návykové látky odmítá, musí si kontrolující zaměstnanec vyžádat asistenci Policie ČR.

2.4 Odborné lékařské vyšetření

- a) Odborné lékařské vyšetření se provádí ve zdravotnickém zařízení (viz [příloha č. 1](#)), které má pro tento účel s DP uzavřenou příslušnou smlouvu.
- b) K provedení odborného lékařského vyšetření vyzve kontrolující zaměstnanec v případech, kdy:
 - orientační vyšetření s pozitivním výsledkem bylo provedeno prostředkem (analyzátor, jednorázová detekční pomůcka), který nespĺňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a nebylo možné zajistit odborné měření dle bodu 2.1,
 - vzájemný rozdíl posledních dvou odborných měření je větší než 10% a opakovaným odborným měřením nelze docílit rozdílu do 10%,
 - kontrolovaný zaměstnanec odmítl orientační měření, popřípadě odmítl způsob odborného měření podle bodu 2.1,
 - kontrolující zaměstnanec, vzhledem k okolnostem případu, považuje toto vyšetření za nezbytně nutné.
- c) Při zajišťování odborného lékařského vyšetření sepíše kontrolující zaměstnanec vždy příslušnou „Žádost o toxikologické vyšetření“.
- d) Vyšetření biologického materiálu a dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky než alkoholu hradí kontrolovaný zaměstnanec.

2.5 Všeobecná ustanovení

- a) Odmítne-li se kontrolovaný zaměstnanec podrobit odbornému měření, orientačnímu nebo odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu nebo jiné návykové látky, hledí se na něj, jako by byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.
- b) Zaměstnanci, kteří mohou vydat pokyn k provedení zjištění, zda zaměstnanec není pod vlivem alkoholu nebo návykové látky stanovuje „Pracovní řád“.
- c) Orientační dechovou zkoušku na alkohol nebo zkoušku na návykové látky u všech zaměstnanců DP mohou provádět podle této normy generální ředitel, odborní ředitelé, ředitel sekce, určení pracovníci vedoucími těchto útvarů: 100410, 600120, 600130, 600200, 600300 a 900300.
- d) Opatření proti alkoholismu a jiným návykovým látkám stanovuje Pracovní řád.

3 Povinnosti zaměstnanců k zajištění účinnosti výše uvedených ustanovení

3.1 zaměstnanci uvedeni v Pracovním řádu

- a) Ve smyslu Pracovního řádu DP provádět u zaměstnanců dechové zkoušky na alkohol. Pokyn k provedení zjištění jsou oprávněni vydat zaměstnanci stanoveni Pracovním řádem. Zkouška se provádí analyzátozem alkoholu v dechu splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, vybaveným tiskárnou nebo lze za podmínek stanovených výrobcem použít k tisku kompatibilní PC. Pokud není takovýto přístroj k dispozici, může být provedena dechová zkouška jiným dechovým analyzátozem alkoholu. V případě podezření na požití nebo aplikaci návykové látky provést u zaměstnance test na návykové látky. Zkouška se provádí příslušným testerem na návykové látky (viz [příloha č. 1](#)).
- b) Při provádění dechových zkoušek na alkohol a zkoušky na jiné návykové látky postupovat důsledně v souladu s Pracovním řádem.

3.2 vedoucí útvaru 600300

Vyhodnocovat výsledky dechových zkoušek na alkohol, zkoušek na jiné návykové látky a předkládat je jedenkrát za pololetí k projednání na nejbližší poradě vedení DP.

3.3 vedoucí zaměstnanci kontrolovaných zaměstnanců

- a) Neprodleně po obdržení zprávy o výsledku lékařského vyšetření biologického materiálu na alkohol nebo jiné návykové látky u svého podřízeného, zaslat v elektronické podobě kopii této zprávy útvaru 500300 na e-mailovou adresu 500300@dpp.cz. Útvar 500300 na základě této zprávy provede vyúčtování.

V případě negativního výsledku bude informace obsahovat:

- jméno, osobní číslo a datum narození kontrolovaného zaměstnance,
- zdravotnické zařízení, ve kterém bylo vyšetření provedeno,
- výsledek vyšetření.

V případě pozitivního výsledku bude informace obsahovat:

- jméno, osobní číslo a datum narození kontrolovaného zaměstnance,
- zdravotnické zařízení, ve kterém bylo vyšetření provedeno,
- výsledek vyšetření,
- kopie výsledku toxikologického vyšetření.

- b) Při řešení vzniklých nákladů souvisejících s vyšetřením biologického materiálu vyšetřovaných zaměstnanců, u kterých byl zjištěn pozitivní výsledek na alkohol nebo jiné návykové látky, postupovat v souladu s vnitřní normou o škodách na majetku a postupu při jejich vypořádání, na základě podkladů 500300.

3.4 všichni zaměstnanci DP provádějící kontroly na alkohol a jiné návykové látky

O výsledcích všech provedených zkoušek na alkohol a jiné návykové látky provést zápis nejpozději třetí následující pracovní den po provedení zkoušky do SQL aplikace „Provozní záznamy zaměstnance“.

3.5 všichni vedoucí zaměstnanci

V nejbližším možném termínu prokazatelně seznámit s ustanovením této normy všechny podřízené zaměstnance.

4 Závěrečná ustanovení

4.1 Související dokumenty

Pracovní řád

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů

¹ Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění vyhlášky č. 65/2006 Sb.

4.2 Formuláře

Zápis o provedení/odmítnutí dechové zkoušky na alkohol

Zápis o provedení/odmítnutí zkoušky na návykové látky

jsou zpracovány formou šablon a zveřejněny v evidenci Šablony dokumentů na adrese: Intranet, Dokumenty, [Šablony dokumentů](#).

4.3 Přílohy

Příloha č. 1 Seznam analyzátorů alkoholu v dechu, Informace o testerech na návykové látky, Seznam smluvních zdravotnických zařízení provádějících toxikologické vyšetření pro DP

Příloha č. 2 Orientační manuál pro zaměstnance DP, vykonávající kontrolu dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů ověřeným analyzátozem

"Příloha č. 2.doc"

Datum schválení: 7. 3. 2013

Bc. Pavel Richter v. r.
bezpečnostní ředitel

Příloha č. 1

Analyzátory alkoholu v dechu, zkoušené v ČMI, které splňují požadavky na měřidla pracovní stanovená a bude jim vydán na základě žádosti certifikát schválení typu, ověřovací list nebo úřední značka

Alcoquant 6020
Alcosensor IV
Alcotector C2H5OH
Alcotest 7510 (Classic, Standard)
Alcotest 7410 (Plus com)
Alcotest 6810
Alcotest 6510
Lifeloc FC Series
Lion SD-400

Výše uvedený seznam může v rámci svých kompetencí Český metrologický institut průběžně měnit a pro jejich řádné používání je nutné dodržet všechna pravidla v souladu se zákonem o metrologii.

Testery na návykové látky

Vzorový tester na návykové látky je zveřejněn na INTRANETU, v Informace úseků, Úsek bezpečnostní, 600300 – odbor Kontrola, Pravidelná činnost, kontrolní testery. Jednotlivé typy testerů na návykové látky se mohou měnit dle momentální nabídky výrobců.

Seznam smluvních zdravotnických zařízení provádějících toxikologické vyšetření pro DP

Nemocnice Na Bulovce

Budínova 2
180 81 Praha 8

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Šrobárova 50
100 34 Praha 10

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

U Nemocnice 2
128 08 Praha 2